

overlader til Ministeren, og giver Præmie derfor, at bestemme, hvilke af de 1,000 Statsmeder der er for høje, naar Ledighed indtræder, og hvor dybt man skal beskikke dem. Jeg har unegtelig aldrig nogenstunde set noget lignende i vore lovgivende Forsamlinger. Jeg har aldrig set, at man nogenstunde har behandlet et Lønningsspørgsmaal paa den Maade. Man har ikke blot i enkelte Møder ved Udvalgsbehandlinger, men i hele Sessioner jvrdt om en Lønningsats skulde være 200 Kr. højere eller lavere, naar det gjaldt et større Sæt Embeder; men at vi ved denne Lovbestemmelse, — thi det er en Lovbestemmelse — og ved en eneste Afstemning skulle godkjende og lovhjemle, at Administrationen efter eget Skjøn kan, i alt Fald for en Mandts Embedstid, bestemme, hvilke Præsteembeder der skal beskikkes, og hvor dybt de skulle beskikkes — det ville jo de Herrer, der have stillet dette Forslag — det ville de Herrer mangle noget som helst Exempel paa siden 1849 i vort konstitutionelle Liv, ingenstunde er der givet en Bemyndigelse som den, der her er givet Administrationen. Og det er en Bemyndigelse, mine Herrer, som Administrationen ikke har listet sig til — listet sig til i god Forstand — ved velsignelsesrige Reformere paa andre Omraader og ved, at dens Bestyrelse har vakt Tillid og Erkjendtlighed. Nei den Administration, hvem der gives dette uhorste Tillidsvotum, er en Administration, hvem de fleste af de Herrer, der staa som Forslagsstillere her, i en Række af Aar have staaet i bestemt Opposition til; og dog give de nu denne Administration et Tillidsvotum angaaende et Forhold, mod hvilket de tidligere have nedlagt den mest afgjorte Indsigelse. Jeg gad vide, om Nogen af Spire eller Venstre eller hvilken som helst Side i Samfundet kan bringe den mindste logiske eller forstandige Forklaring ind i dette Forhold (Th. Nielsen: Na ja!) Det er det Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds siger Jo; det skulde da være ham, som skulde kunne gjøre det. Altsaa: Hvilke Embeder der skal staa uort, det bestemmer Ministeren, og hvilke Embeder der skal beskikkes, det bestemmer ogsaa Ministeren; og endvidere overlade vi ved dette Forslag 25,000 Kr. til Ministeren, for at han efter eget behagelige Skjøn kan bestemme, hvilke Embeder fra neden af der skal gives Noget. Det er en ny, forøget Bemyndigelse til Administrationen. (B. Holm: Na nei!) Hvis det er det Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds, som nu indvender imod mig, havde villet samle al sin Beloville mod en Kirke- og Undervisningsminister, som i en Menneskealder havde ført vort Stolevæsen og vore kirkelige Forhold frem til en høj Grad af velsignelsesrig Udvikling for Landet, i Overensstemmelse med Representationen, altsaa ogsaa med dette Kammer, da kunde han ikke vise sin Anerkjendelse paa en mere eftertryffeligt Maade end ved denne Anmærkning. Han kunde ikke give

en Minister en mere solen Anerkjendelse end den, der gives Administrationen i dette Forhold. Var det, at man overlader dette til Administrationen, endda i nogen Overensstemmelse med Principerne for Præstelønningsspørgsmaalets Behandling, men det er det paa ingen Maade. Det er ikke Offrets Afkastelse, ikke Tiendens Inddragelse, Ophevelse eller Forandring, eller Præstegaardenes Regulering, der opnaas herved. Nei, tværtimod, man beholder Præsterne som tusinde Amtsføvere ikke blot for, hvad de selv nyde, men ogsaa for, hvad Andre efter den nye Ordning skulle have. Det er syv Fonds, der bestyres af de syv Stiftsøvrigheder, medens nogle af disse Midler føres til Udgift igennem Finantsloven. Det er nogle besynderlige separate Fonds. Separate Fonds ligge dog ellers til en vis Grad direkte under Ministeren; men disse ere ude omkring i Landet og samtidig ydes Bidrag derfra til Bemyndigelse her paa Finantsloven. Jeg skal til hvad jeg har fremhævet, sige, at de Herrer ved at stemme for dette Forslag give Administrationen og dem, der have staaet Ministeret nær med Den syn til Ordningen af Præstelønningsforholdene, et Vaaben i Hænde imod os, hvis vi med Den syn til disse Forhold vilde hævde vore gamle Principer; men, hvis dette er opgivet, og vi ogsaa i denne Henseende ville slaa ind paa en ny Vej, kunde der være Mening deri; men det er i ethvert Tilfælde ikke rigtigt at konstatere et saadant eventuelt Omflag ved denne Anmærkning. Jeg maa selvfølgelig stemme imod dette Forslag, og jeg skal føje endnu en Grund til, hvorfor jeg gjør det. Det, der her omhandles, er jo nemlig en Beskikkelse af disse Embeder, men der staa: „uden særlig angivet Diemed“. Man mener altsaa, at denne Anmærkning ikke binder, naar man beskikker med særlig angivet Diemed, hvilket var forhindret ved vort Forslag i Fjor. Naar man sammenholder denne Text med den, som blev vedtagen ved anden Behandling, vil man, overensstemmende med den Mand og den Tankegang, hvori Forslagsstillerne have talt, godt kunne komme til at sige: „for saa vidt nu, at Administrationen skulde finde, at der skulde komme Noget ind i Stiftsmidlerne, med „særlig angivet Diemed“, saa vedkommer det ikke denne Anmærkning; saa gjøre vi det efter friere Regler, thi Kongens Ret er jo anerkjendt, og saa kunne vi ad denne Vej, uden at lade os binde ved de 25,000 Kr., ordne Præstelønningsforholdene i en endnu videre Udstrækning. Nu er jeg overbevist om, at den meget erede Minister vil sige: Det vil jeg ikke gjøre; jeg vil — det er jo hans Ord — anse mig for bunden derved. Jeg vil ikke tage fra eet Præstefald og lægge til et andet Præstefald i et andet Sogn, men jeg gaar frem, som om Ordene „uden særlig angivet Diemed“ i den Forstand slet ikke havde staaet der. Det er sandsynligt, at den meget erede Minister end har en